

Број/Број: 01,02,03,03/11,0471-05-237/10
Сарајево/Sarajevo, 5. 7. 2010.

**IZVJEŠĆE S TREĆEG DIJELA REDOVITOG ZASJEDANJA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE VIJEĆA EUROPE, STRASBOURG,
21. – 25. LIPNJA 2010.**

U Strasbourgu je u razdoblju od 21. do 25. lipnja 2010. održan treći dio redovitog zasjedanja Parlamentarne skupštine Vijeća Europe, kojem su nazočili:

1. Azra Hadžiahmetović, članica Izaslanstva,
2. Milica Marković, članica Izaslanstva,
3. Alma Čolo, zamjenica člana Izaslanstva,
4. Edina Hrnjić, tajnica Izaslanstva,
5. Amila Žujo, viša stručna suradnica - prevoditeljica za engleski jezik.

Najbitnije teme zasjedanja

Prvi dan zasjedanja obilježen je obraćanjem predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića. U svome prvom obraćanju Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe g. Josipović ocijenio je ključnom ulogu VE-a u promicanju ljudskih prava, te je izvijestio članove PSVE-a o stanju demokracije i ljudskih prava i sloboda u njegovoj zemlji. Govorio je o napretku i izazovima s kojima se potrebno suočiti u pogledu prava manjina, izbjeglica i raseljenih osoba, borbe protiv korupcije, reforme pravosuđa, suradnje s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju. Predsjednik Josipović posebno je naglasio značaj suradnje sa susjedima u cilju unapređenja regionalne stabilnosti. Istaknuo je poseban interes Hrvatske za Bosnu i Hercegovinu. Govorio je o posjetu Bosni i Hercegovini tijekom kojega je odao počast svim nevinim žrtvama, pripadnicima sve tri etničke zajednice u Bosni i Hercegovini. Prema njegovim riječima, potrebno je graditi povjerenje i tražiti bolja rješenja za suživot, a Republika Hrvatska će, kada su u pitanju rješenja koja se tiču temeljnih ljudskih prava i egzistencijalnih potreba, zadržati konstruktivan pristup, čvrsto se držeći načela nemiješanja u unutarnje poslove Bosne i Hercegovine.

Skupštini se prvog dana zasjedanja obratio i g. Antonio Milošoski, makedonski ministar vanjskih poslova i predsjedatelj Odbora ministara Vijeća Europe. Gospodin Milošoski je iznio prioritete makedonskog zasjedanja Vijećem Europe, a to su prije svega: potpora procesu iz Interlakena, čiji je cilj osigurati dugoročnu učinkovitost Europskoga suda za ljudska prava, zaštititi nacionalne manjine i marginalizirane skupine, te poticati međukulturalni dijalog i sudjelovanje mladih u javnim poslovima. Također je rekao kako

očekuje otvoren, neformalan i konstruktivan dijalog s Parlamentarnom skupštinom Vijeća Europe.

Pravni lijekovi za kršenja ljudskih prava u regiji Sjevernog Kavkaza

Parlamentarna skupština Vijeća Europe pozvala je Rusiju da se bori protiv terorizma na Sjevernom Kavkazu tako što će poštivati temeljna ljudska prava i vladavinu prava, više surađujući s lokalnim nevladinim organizacijama i Vijećem Europe. Skupština je usvojila rezoluciju kojom je izrazila suosjećanje i solidarnost s obiteljima žrtava terorističkih napada i naglasila da je stanje ljudskih prava na Sjevernom Kavkazu najdelikatnije i najozbiljnije na cijelom području koje pokriva Vijeće Europe. U vezi s tim, parlamentarci su posebno ukazali na situaciju u: Čečeniji (gdje još uvijek nestaju članovi oporbe i osoba koje se bave zaštitom ljudskih prava, bilježe se pritisci na njihove obitelji i zastrašivanje medija i civilnog društva), Ingušetiji (gdje je, istina, zabilježen porast „konstruktivnog dijaloga“ s civilnim društvom, ali i porast nasilja od 2009. godine, uključujući ubojstva i nestanke) i Dagestanu (gdje je došlo do terorističkih napada, što je izazvalo odgovore sigurnosnih snaga koji u svakom slučaju nisu bili zakoniti i produktivni). Tijekom rasprave Skupštini se obratio g. Yunus-Bek Yevkurov i rekao kako je u posljednje tri godine učinjen ogroman napredak u regiji Sjevernog Kavkaza, pozivajući na očuvanje ljudskih prava i sankcioniranje njihovog kršenja. Parlamentarci su preporučili Odboru ministara VE-a da izravno nadzire obveze Rusije po pitanju situacije na Sjevernom Kavkazu.

Obraćanje Mile Đukanovića, premijera Crne Gore

Premijer Đukanović govorio je o ostvarenom napretku Crne Gore u pogledu demokracije, vladavine prava i ekonomske stabilnosti od priključenja Vijeću Europe. Posebno je pohvalio doprinos Venecijanske komisije kvaliteti zakonodavstva u Crnoj Gori, te izrazio potporu Crne Gore reformi Europskog suda za ljudska prava. Ukratko se osvrnuo i na znatne rezultate u borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala, navodeći da je Crna Gora ostvarila napredak u provedbi posljednjih preporuka GRECO-a i MONEYVAL-a.

Situacija na Kosovu i uloga Vijeća Europe

Parlamentarci su zaključili da je potreban snažniji angažman VE-a koji bi pomogao podizanju standarda u području demokracije, ljudskih prava i vladavine prava te omogućio građanima Kosova da uživaju prava koja zagovara Vijeće Europe. Nepoštivanje vladavine prava utječe na svakodnevni život svih ljudi na Kosovu, bez obzira na to kojoj zajednici pripadaju, te potkopava povjerenje u politički sustav. Usprkos brojnim reformama uprave i pravosuđa, mora se učiniti još mnogo glede poticanja demokratskog funkcioniranja institucija na Kosovu. Nadalje, Skupština treba proširiti spektar svojih aktivnosti na Kosovu i naći odgovarajući način za primjenu svojih mehanizama nadzora, poštujući svoju sadašnju politiku neutralnosti glede statusa Kosova. Skupština je odlučila inicirati dijalog s predstavnicima političkih snaga izabраниh u Skupštinu Kosova o pitanjima od zajedničkoga interesa, uzimajući u isto vrijeme u obzir legitimne interese Srbije.

Položaj Roma u Europi i odgovarajuće aktivnosti Vijeća Europe

U raspravi o položaju Roma u Europi parlamentarci su izjavili kako su šokirani porastom broja napada na pripadnike romske manjine u Europi, zaključivši da je to odraz rastućeg

trenda antiromizma najgore vrste koji podsjeća na najmračnije dane europske povijesti. Skupština je usvojila tekst kojim poziva države članice na odlučne mjere u pogledu pristupa obrazovanju, zapošljavanja, zdravstvenih usluga i smještaja te socijalne integracije. Vlade trebaju osuditi svaki napad na naselja i kampove Roma, te procesuirati i kazniti počinitelje tih napada.

Ilegalni migranti: sporazumi o ponovnom prihvatu i programi dobrovoljnog povratka

Skupština je pozvala države članice da primjenjuju sporazume o ponovnom prihvatu samo u slučajevima kada se radi o zemljama koje poštuju ljudska prava i imaju potpuno funkcionalan sustav azila. Prema mišljenju članova PSVE-a, to je iznimno važno za zaštitu ilegalnih migranata, osobito onih iz trećih zemalja koji riskiraju da se nađu u zemlji koja nije zemlja njihovog podrijetla i gdje njihova socijalna prava mogu biti ograničena, a u kojoj ne mogu podnijeti zahtjev za azil.

Nadalje je Skupština pozvala države članice da promiču programe dobrovoljnog povratka koje predlaže Međunarodna organizacija za migracije, a koji uključuju: savjetovanje prije povratka, pružanje aktualnih informacija o regijama njihova podrijetla i pružanje pomoći u prikupljanju potrebnih isprava; pomoć u pogledu prijevoza (u financijskom ili praktičnom pogledu, ovisno o potrebama), te pomoć poslije povratka koja osigurava održivi povratak i pomaže razvoj u zemlji podrijetla kroz obučavanje i omogućavanje zapošljavanja.

Islam, islamizam i islamofobija

Nakon rasprave o islamu, islamizmu i islamofobiji u Europi održanoj na temelju izvješća g. Mogensa Jensena (Danska, SOC), Parlamentarna skupština Vijeća Europe jednoglasno je izrazila suprotstavljanje općoj zabrani nošenja burki, ali je i dodala da određene pravne mjere mogu biti opravdane iz sigurnosnih razloga ili tamo gdje javne ili profesionalne funkcije ili pojedinci zahtijevaju vjersku neutralnost ili da se osobama vide lica. U usvojenoj se rezoluciji navodi kako se pokrivanje žena često percipira kao podređivanje žena muškarcima, ali bi opća zabrana pokrivanja uskratila pravo ženama koje se istinski žele pokriti da to učine. Nadalje, PSVE zaključuje da obitelj ili zajednica ne bi trebale prisiljavati nijednu ženu da nosi vjersku nošnju. Svaki čin pritiska, otmice ili nasilja u tom smislu predstavlja zločin koji mora biti kažnjen. Europske vlade trebale bi pronaći načine da educiraju muslimanke o njihovim pravima, jednako kao i njihove obitelji i zajednice, te ih poticati na sudjelovanje u javnom i profesionalnom životu. Skupština je, također, pozvala Švicarsku da ukine zabranu izgradnje minareta, ocijenivši tu zabranu diskriminatornom.

Povodom rasprave o islamu, islamizmu i islamofobiji, Skupštini se obratio Jorge Sampaio, visoki povjerenik UN-a za Savez civilizacija. Gospodin Sampaio rekao je kako obrazovanje o kulturnoj raznolikosti, jačanje uloge gradova u upravljanju kulturnom raznolikošću, međureligijski dijalog i angažiranje mladih trebaju biti prioritetne strategije u borbi protiv islamofobije.

Rasprava o stanju demokracije u Europi

Redovita godišnja rasprava o stanju demokracije u Europi ovoga puta se koncentrirala na nekoliko podtema: *Izvaninstitucionalni akteri u demokratskim sustavima* (Skupština je upozorila na utjecaj „izvaninstitucionalnih“ aktera na demokratski proces, poput aktera

uključenih u kriminalne aktivnosti, ocijenivši to razlogom za zabrinutost, te je uputila poziv za veću transparentnost u javnim poslovima); *Političke posljedice gospodarske krize* (Skupština je preporučila državama članicama da u suočavanju s posljedicama globalne gospodarske krize više usvajaju politike koordinirane na europskoj razini, a manje nacionalne politike, te bi trebale obratiti veću pozornost borbi protiv korupcije u državnim institucijama); *Demokracija u Europi: kriza i perspektive* te *Napredak skupštinskog postupka nadzora (U raspravi je stavljen naglasak na potrebu reforme izbornog zakonodavstva u pojedinim državama članicama. Dan je kratak pregled funkcioniranja demokratskih institucija u Albaniji, Armeniji, Bosni i Hercegovini, Monaku, Moldaviji, Crnoj Gori, Srbiji i Bugarskoj. Još jednom je naglašena potreba za hitnim ukidanjem etnički utemeljenih ograničenja za kandidiranje na izborima za Predsjedništvo i za izbor u Dom naroda, a koja su u suprotnosti s Europskom konvencijom o ljudskim pravima. U usvojenoj rezoluciji (1747/2010) o napretku skupštinskog postupka nadzora naglašava se i nedostatak kapaciteta i ekspertize u Parlamentarnoj skupštini BiH, koja se poziva da uskladi Ustav s Europskom konvencijom o ljudskim pravima).*

Žurna rasprava o tenzijama na Bliskom istoku

Parlamentarna skupština Vijeća Europe pozvala je Izrael da prekine blokadu Gaze i omogući pristup s kopna i mora dobrima neophodnim za normalne životne uvjete. Izvjestitelj o ovoj temi, g. Piero Fassino (Italija, SOC), rekao je kako je prekid blokade nužan za smirivanje tenzija i otvaranje puta za nastavak dijaloga između Izraela i Palestine. Parlamentarci su također ocijenili nerazmjernim napad Izraela na flotu s humanitarnom pomoći i okarakterizirali ga činom koji krši međunarodno pravo. U vezi s tim, Izrael je pozvan da u potpunosti surađuje s međunarodnom zajednicom kako bi osigurao brzu međunarodnu, neutralnu i transparentnu istragu o tome događaju.

Dokumenti koje je usvojila Parlamentarna skupština Vijeća Europe na trećem dijelu redovitog zasjedanja

- Rezolucija 1738 o pravnim lijekovima za kršenje ljudskih prava u regiji Sjevernog Kavkaza
- Rezolucija 1750 o funkcioniranju demokratskih institucija u Azerbajdžanu
- Preporuka 1927 o islamu, islamizmu i islamofobiji u Europi
- Rezolucija 1751 o borbi protiv seksističkih stereotipa u medijima
- Preporuka 1923 o situaciji na Kosovu i ulozi Vijeća Europe
- Rezolucija 1744 o izvaninstitucionalnim akterima u demokratskim sustavima
- Rezolucija 1748 o razbuktavanju tenzija na Bliskom istoku
- Rezolucija 1746 o krizi i perspektivama demokracije u Europi
- Rezolucija 1753 „Šume – budućnost našeg planeta“
- Preporuka 1928 o krizi i perspektivama demokracije u Europi
- Preporuka 1929 o upravljanju pandemijom H1N1: potreba za većom transparentnošću
- Preporuka 1925 o sporazumima o ponovnom prihvatu kao mehanizmu povratka ilegalnih migranata
- Rezolucija 1742 o programima dobrovoljnog povratka kao učinkovitom, humanom i jeftinom mehanizmu za povratak ilegalnih migranata

- Preporuka 1932 o pristojnim mirovinama za žene
- Rezolucija 1741 o sporazumima o ponovnom prihvatu kao mehanizmu povratka ilegalnih migranata
- Preporuka 1924 o položaju Roma u Europi i aktivnostima Vijeća Europe
- Rezolucija 1743 o islamu, islamizmu i islamofobiji u Europi
- Rezolucija 1745 o političkim posljedicama gospodarske krize
- Preporuka 1922 o pravnim lijekovima za kršenje ljudskih prava u regiji Sjevernog Kavkaza
- Preporuka 1930 o zabrani oglašavanja i uporabe *mosquito* uređaja za disperziju zvuka
- Rezolucija 1747 o stanju demokracije u Europi i napretku skupštinskog postupka nadzora
- Preporuka 1926 o programima dobrovoljnog povratka kao učinkovitim, humanom i jeftinom mehanizmu za povratak ilegalnih migranata
- Mišljenje 279 o proračunu i prioritetima VE-a za financijsku 2011. godinu
- Rezolucija 1749 o upravljanju pandemijom H1N1: potreba za većom transparentnošću
- Preporuka 1931 o borbi protiv seksističkih stereotipa u medijima
- Rezolucija 1739 o situaciji na Kosovu i ulozi Vijeća Europe
- Rezolucija 1752 o pristojnim mirovinama za žene
- Rezolucija 1740 o položaju Roma u Europi i aktivnostima Vijeća Europe

Izvješće pripremila¹

Edina Hrnjić
tajnica Izaslanstva

Dostavljeno:

- kolegijima obaju domova Parlamentarne skupštine BiH
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda PSBiH
- Izaslanstvu u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe
- Kolegiju Tajništva PSBiH
- Ministarstvu vanjskih poslova BiH

---

¹ Uz odobrenje članova Izaslanstva koji su nazočili zasjedanju